

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

DE SACRAMENTO|| POENITENTIAE.|| QVATVOR LIBRIS COM-||REHNSA.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

XIII. Contritione perfecta cum voto Sacramenti suscipiendi, remitti peccata ante sacerdotis Absolutionem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54092](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54092)

enda sunt, vt etiam loca Scripturæ: *Peccata tua elemosynis redime*, Daniel. 4. & similia.

CAPVT XIII.

Contritione perfecta cum voto Sacramenti suscipiendi, remitti peccata ante Sacerdotis absolutionem.

CTAVA quæstio est; Vtrum Contritio ante Absolutionem Sacerdotalem peccata remittat: si quidem Catholici Doctores communi consensu docere solebant, Contritionem si perfecta sit, & votum Sacramenti Baptismi, aut Absolutionis adiunctum habeat, omninò reconciliare hominem Deo, & peccata remittere, etiam antequam Sacramentum reipsa perciperetur.

Ceterum, nostro tempore Martinus Kemnitius in 2. parte Examinis, pag. 960. aperte repræhendit eos, qui Contritioni remissionem peccatorum tribuunt ante Absolutionem. Fuit etiam Doctor quidam ante paucos annos, qui in libro, quem de charitate conscripsit, aduersus communem sententiam docuit; Catechumenis & pœnitentibus, quamuis perfectè conuersis, & charitate flagrantibus, non remitti peccata siue reatum mortis æternæ, nisi cum vel baptizantur, vel reconciliantur ministerio Sacerdotum, nisi fortè in mortis articulo.

Et quidem cum Kemnitio, facili negotio controuersia finiri potest. Nam cum ipse, & omnes Lutherani contendant, sola fide hominem iustificari, & Absolutionem ea tantum de causa requirant, vt per eam annuncietur verbum Dei, ex quo fides à pœnitente concipiatur: si quis ante Absolutionem, vel ex lectione Scripturæ, vel ex memoria Baptismi, vel aliunde fidem concipiat, quomodo negare possunt eum iustificari etiam ante Sacerdotalem Absolutionem? Nonne Lutherus ipse in lib. de captiuitate Babylonica cap. de Baptismo, scripsit, hominem iustificari, modò credat, etiam si Baptismum non in nomine Domini, & proinde non verum & legitimum accipiat? & in assertione art. 12. nonne scripsit, vndecunque verbum audiatur, fidem concipi posse, & inde hominem iustificari, etiam si non per modum Absolutionis, sed per iocum, vel

N n n n ad

ad illud oppugnandum, verbum Dei pronuncietur? **D**E
QUË nisi Kemnitiuſ probet, quod nunquam faciet, fidem con-
 cipi non poſſe, niſi per Abſolutionem; nunquam obtinebit,
 non poſſe homines antè iuſtificari, Deoq; reconciliari, quam
 Sacerdotum miniſterio abſoluantur. **P**O R R O Catholici nec
 cuiſcunq; Pœnitentiæ, ſed illi ſoli remiſſionem peccatorum
 tribuunt ante Abſolutionem, quæ perfecta eſt; quæque ex fi-
 de, ſpe, & charitate procedit.

Iam verò ſcriptori illi Catholico, qui veram perfectam
 que Contritionem, cum reatu lethalis peccati, viſque ad Sa-
 cramenti perceptionem manere contendit, opponimus **P**RO-
 MVM Concilij Oecumenici auctoritatem. Nam Concilium
 Tridentinum, ſeſſ. 6. cap. 4. declarat, poſt Euangelium pro-
 mulgatum neminem iuſtificari ſine Baptiſmo, aut eius voto
 quo loco admittit Concilium, poſſe hominem per veram
 Pœnitentiã cum voto Baptiſmi, Deo reconciliari, ante
 quam Baptiſmum reiſa percipiat. Et ſeſſ. 14. cap. 4. diſer-
 verbis docet, Contritionem charitate perfectam, reconcilia-
 re hominem Deo, priuſquam Sacramentum Pœnitentiæ
 accipiatur. Et ſeſſ. 13. cap. 7. idem Concilium declarat, ad
 præparationem Eucharistiæ, Confessionem Sacramentali
 neceſſariam eſſe iis, qui conſcientiam habent peccati leth-
 alis: & ſimul excipit eos, qui fortè Miſſam celebrare tenentur,
 neque habent ſacerdotem, cui peccata ſua confiteantur; iſi
 enim Contritionem cum propoſito Confessionis, ad Eucha-
 riſtiam non indignè percipiendam ſufficere iudicauit. Itaque
 Concilium illud credidit, per veram contritionem, etiam
 ante ſacerdotis Abſolutionem, & extra mortis articulum,
 peccata remitti; neq; enim ſuſpicari faſ eſt, in vlllo caſu Con-
 cilium Catholicum permiſſurum fuiſſe, vt cum conſcientia
 reatus peccati mortalis, ad Sacramentum Eucharistiæ acci-
 deretur.

SE C V N D O, opponimus teſtimonia Scripturarum, & ſan-
 ctorum Patrum explicationes. Scriptura enim paſſim docet
 eos, qui toto corde ad Dominum conuertuntur, ſine motu
 veniam peccatorum accipere.

Lib. 2. Reg. cap. 12. cùm audiſſet Dauid à Nathan Propheta
 peccatum ſuum, pœnitentiã ductus ait: *Peccati Domini*
 continuoſ ſubiecit Nathan: *Dominus quoque tranſtulit pec-*
 catum

earum tuum; de qua re loqui videtur idem Dauid, cum ait in Psal. 31. *Dixi, Confitebor aduersum me iniustitiam meam: & tu remisisti impietatem peccati mei.* S. AMBROSIVS in Apol. Dauid, cap. 7. *Si dixit, inquit, Pronunciabo; & Veniam meruit antequam pronunciaret: quanto magis & bi de se pronunciauit dicens: Iniquitatem meam ego cognosco; remissum est ei omne peccatum? ergo remissionem meruit iniquitatis, & texit charitate, atque operuit peccata sua.* S. AVGVSTINVS con. 2. in Psal. 31. *Non pronunciat, inquit, sed promittit se pronunciatum, & ille iam dimittit.* S. GREGORIVS in comment. eiusdem Psalm. 31. *Attende, inquit, quanta sit indulgentia & talis velocitas, quanta misericordia Dei commendatio, & constantis desiderium comitetur Venia, antequam ad cruciatum perueniat Pœnitentia: antè remissio ad cor perueniat, quam confessio in vocem erumpat.*

Isaia 30. secundum versionem LXX. Interpretum: *Si reuerſu ingemueris, tunc saluus eris.* ex quo loco ita colligit quod volumus, S. LEO epist. 91. ad Theodorum Foroiulij Episcopum: *Misericordia Dei nec mēſuras possumus ponere, nec tempora deſinire, apud quem nullas patitur Venia moras Vera conuerſio, dicente Spiritu Dei per Prophetam: Cum conuerſus ingemueris, tunc saluus eris.* Hæc ille, qui certè satis apertè docet, veram conuerſionem nullas pati veniæ moras, proinde continuò remitti contritis peccata, etiam antequam Absolutio Sacerdotalis accedat.

Similia legimus apud Ezech. cap. 18. *Si impius auerterit se ab iniustitia sua, iniquitatum eius non recordabor amplius.* & cap. 33. *Impietas impij non nocebit ei, in quacunque die conuerſus fuerit ab impietate sua.* At profectò multum nocet impietas, quamdiu reum facit æternæ damnationis: nec potest Deus dici oblitus iniquitatum, quamdiu pœnas æternas iniquitati debitas non relaxat.

Huc etiam pertinet parabola filij prodigi, Luc. 15. videmus enim in ea parabola, patrem occurriſſe filio reuertenti, & antequam ille confessionem suam absoluiſſet, dediſſe osculum pacis. Quam parabolam ad pœnitentium consolationem adducens AMBROSIVS lib. 2. de Pœnitentia, cap. 3. *Tam citò, inquit, Veniam meretur, & Venienti, & adhuc longè posito occurrat Pater, & osculum tribuat, quod insignis est sacra pacis.*

TERTIO, opponimus ea omnia loca Scripturę & Patrum quę charitatem cum peccato, siue reatu mortis æternę, simul habitare non posse testantur. Si enim charitas sine remissione peccatorum esse nequit, & Contritio nascitur ex charitate, eamque comitem indiuiduam habet, necessariò efficietur, vt etiam Contritio sine remissione peccatorum esse nequeat.

Prouerb. 8. *Ego diligentes me diligo.* Prouerb. 10. & 1. Pet. 4. *Vniuersa delicta operit charitas.* 1. Ioan. 3. *Nos scimus quia translati sumus de morte ad vitam, quoniam diligimus fratres: qui non diligit, manet in morte.* Luc. 7. *Remittuntur ei peccata multa, quoniam dilexit multum.*

S. Ioannes CHRYSOSTOMVS hom. 7. in posteriorem ad Timotheum: *Sicut, inquit, ignis vbi syluam occupauerit, omnia purgare consuevit; ita & charitatis feruor quocumque incidit, omnia perimit, atque perumpit: vbi charitas est, omnia sublata sunt mala.* S. GREGORIUS hom. 33. in Euangelia: *Quid, inquit, esse dilectionem credimus nisi ignem? Quid culpam, nisi rubiginem? Unde nunc dicitur: Dimittuntur ei peccata multa, quoniam dilexit multum: ac si aperte diceretur: Incendit plenè peccati rubiginem, quia ardet deper ignem amoris.* S. AVGVSTINVS lib. 15. de Trin. cap. 1. de charitate loquens: *Nullum est, inquit, isto dono Dei excellentius: solum est, quod diuidit inter filios regni æterni, & filios damnationis æternę.* Hęc ille, qui reatum mortis æternę cum charitate esse non posse, apertissimè confitetur. Quomodo enim charitas diuideret inter filios regni æterni, & filios damnationis æternę, si possent qui charitate flagrant, esse rei damnationis æternę? Idem AVGVSTINVS tract. 5. in epist. Ioan. *Dilectio, inquit, sola discernit inter filios Dei, & filios Diaboli.* Et infra: *Si solam habes, sufficit tibi.* at quomodo sola sufficit, si hominem non liberat à reatu mortis æternę? Et infra: *Si quis in corde suo inuenerit charitatem, securus factus est, quia transit à morte ad vitam, iam in dextera est.* at numquid dextera esse dici potest, qui adhuc reus est Gehennę, & filius irę, ac perditionis? Vide similia loca, lib. de vnit. Eccles. cap. 19. & hom. 50. de verbis Domini.

QUARTO, opponimus rationem ex effectis, & proprietate charitatis ductam. Charitas & consequenter Contritio efficiuntur.

efficit filios Dei, vt S. Augustinus demonstrat libro de gratia Christi, cap. 21. ex illis verbis Scripturæ: *Videte qualem charitatem dedit nobis Pater, Et filij Dei nominemur, Et simus.* I. Ioan. 3. At qui filij Dei sunt, hoc ipso hæredes regni sunt, iuxta illud Apostoli Galat. 4. *Itaque iam non est seruus, sed filius: quod si filius, Et hæres per Deum.* non igitur potest qui charitatem habet, reus esse mortis æternæ, quæ ex hæredationem à regno cœlorum includit.

RURSUS, qui charitatem habet, implet legem, & rectè viuit, vt idem Augustinus ostendit in libro de fide & operibus, cap. 14. ex illis Apostoli verbis Rom. 13. *Plenitudo legis est dilectio.* At nemo rectè viuere, neque legem implere potest, nisi regeneratus, & iustificatus, & filius Dei effectus. Lib. 1. contra duas epistolas Pelagianorum, cap. 2. inquit AVGVSTINVS: *Cum non viuant bene homines nisi effecti filij Dei, quid est, quod iste libero arbitrio tribuit bene viuendi potestatem?* Et præfatione in expositionem Psal. 31. *Nihil, inquit, boni fecisti, Et datur tibi remissio peccatorum.* & concione secunda in eundem Psalmum, explicans illud: *Pro hac orabit ad te omnis sanctus,* scribit neminem esse sanctum, nisi post remissionem peccatorum. Et in Psal. 110. *Iustitiam, inquit, non operatur, nisi iustificatus,* & lib. de spiritu & litera, cap. 26. *Factores legis iustificatio præcedit.* Sequitur igitur, vt qui charitatem habent, liberi sint à peccato, quando quidem sancti sunt, & legem implent, quod nemo potest nisi à peccato iustificatus.

PRÆTEREA charitas facit amicos Dei, vel potius ipsa est amicitia hominis cum Deo. Prouerb. 8. *Diligentes me diligo.* Ioan. 15. *Vos amici mei estis, si feceritis, quæ ego præcipio vobis.* quid autem ipse præcipiat, explicat in eodem loco, dicens: *Hoc est præceptum meum, Et diligatis inuicem.* S. AMBROSIVS in epist. 7. ad Simplicianum: *Libertas, inquit, liberum facit hominibus, charitas amicum Deo.* At qui amicus Dei est, quomodo potest reus esse apud Deum mortis æternæ? potestne aliquis amicum putare, à quo sciat sibi sempiternum exitium præparatum?

QVINTO, opponimus Ecclesiæ totius consensum. Nam in Ecclesia sæpe conceduntur à Pontificibus Indulgentiæ habentibus contritionem peccatorum suorum, cum proposito Confessionis Sacramentalis suo tempore faciendæ: & eadem

Indulgentiæ a fidelibus toto orbe Christiano libenter, & cum gratiarum actione suscipiuntur. At certum est, Indulgentiam hoc requirere, vt qui eas sumit, iam sit in statu gratiæ, & liber à reatu mortis æternæ, & solùm pro temporalibus pœnitentiis satisfacere teneatur: Indulgentiæ enim à temporalibus pœnitentiis homines liberant, si tamen priùs ab æternarum reatu liberati fuerint. Quare vniuersa Ecclesia credit, per Contritionem cum voto Confessionis, à reatu peccati mortalis homines liberari, atque in gratiam cum Deo redire.

POSTREMO, opponimus id quod etiam Aduersarius admittit; in articulo mortis, si non adsit qui reconciliet peccatentem, vel baptizet Catechumenum, posse eos per veram Contritionem cum desiderio Sacramenti percipiendi, non solùm iustificari, sed etiam continuò ad æternam gloriam peruenire. Id enim docet Ambrosius in orat. de obitu Valentiniani Iunioris, Augustinus lib. 4. de Baptismo contra Donatistas, ca. 22. Bernardus in epist. 77. ad Hugonem, & Innocentius III. cap. Ad Apostolicam, de presbytero non baptizato. At certè non est articulus mortis, qui homines illos iustificat, sed vera conuersio, & cordis contritio cum desiderio Sacramenti suscipiendi. Articulus enim mortis solùm excusat à præuaricatione præcepti, ac facit vt non sit reus Sacramenti non percepti, qui non idèò Sacramentum non habuit, quia noluit, sed quia non potuit. Ergo vbicumque eadem causa fuerit, id est, vera Contritio cum proposito Sacramenti suscipiendi, idem etiam continuò sequetur effectus.

CAPVT XIV.

Soluuntur obiectiones.

MULTAE sunt obiectiones, & graues aduersus ea quæ superiore cap. disputata sunt. PRIMA obiectio: *Remittuntur ei peccata multa, quoniam amplexatus est multum.* Lucæ 7. Dominus peccata dimittit, cum ait: *Remittuntur ei peccata multa.* vt verba ipsa sonant, quæ præsentis temporis sunt, & vt sentire videtur S. Thomas in 3. part. quæst. 64. art. 3. necesse est, vt aliquo tempore fuerit mulier in peccatis suis, licet charitate flagraret. Non enim tunc primùm cœpit diligere, cum audiuit Absolutionem suam.